

БУРЯД УНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетной 1921 оной
дүгээр 21-нээ гарана

№ 112 (16035)

1982 оной майн 15, суббото

Сэн 3 мүнгөн

«СОЮЗ Т-5» НИИДХҮҮЛЭГДЭБЭ

ТАСС-ай МЭДЭЭСЭЛ

Замбуулин дайдыг шэнжлэх программатай зохиолуудаджа, онгосын командир подполковник Анатолий Николаевич Березовой, бортникенер, Советскэ Союзай Герой, СССР-эй лётчик космонавт Валентин Витальевич Лебедев гэгшэдэ бурдайн экинжалыг жоолодолготой «Союз Т-5» гэжэ замбуулин онгосо 1982 оной майн 13-да Москвагай сагаар 13 час 58 минутата Советскэ Союзна ниидхүүлэгдэбэ.

Ниидхүүлгын программээр «Союз Т-5» онгосо 1982 оной апрелин 19-да Газарыг тойрон дааштын замда гаргагдана «Салют-7» гэжэ станцигай салгалдан хот-болдохор хараалгадана. Замбуулингай станиц дээр экипаж шэнжэлгүүндэ, туршалтануудыг хээх байна.

«Союз Т-5» онгосын түхээрэлгүүнд хайнаар хүдэлнэ. Космонавтууд Березовой болон Лебедевэй баянууд хайн.

Анатолий Николаевич Березовой Валентин Витальевич Лебедев

Анатолий Николаевич Березовой 1942 оной апрелин 11-д Адыгейн автономн-н областин Октябрьскэ районы Энем тохондо турэн байгаа.
Дунда нуруулай дүүргэлэнгээ хүлээр А. Н. Березовой Ростовскэ областин Новочеркскэ хотодохи «Нефтемаш» заводто тохарор худалнэ.
Анатолий Николаевич лётчигүүдэ бэлдэдг Качинскэ сэргээгч дээдэ училищени 1965 ондо дүүргэсн хэсн. Улаань Совет Армийн авиационно чыстнуудата алба хээ. Алба хээг үедөө хэдэн тухэлэй самолөд-дүүдэ шудалба. «Нэгэдэ классэй сэргээгч лётчик» гэжэн мэргэжэл шадабаритай.
А. Н. Березовой — 1966 онгоо Советскэ Союзай Коммунис партиин гэгшүүн.
Анатолий Николаевич 1970 ондо космо-навтуудай отрядта оруулгадана хэн. «Со-юз» гэжэ онгосонуудта, «Салют» гэжэ зам-буулингай станицнуудта хуужа, замбуулингай дайда соогуур ниидхүүлгээ бэлдэхдэ гар-бан байна.
А. Н. Березовой гол хүдэлмэригөө та-ларгагшүүдөө хуралсажа, 1977 ондо Ю. А. Гагарингай нэрэмжэтэ агаар-сэргээгч академич дүүргэлэн юм.

Советскэ Союзай Герой, СССР-эй лётчик-космонавт Валентин Витальевич Лебе-дев 1942 оной апрелин 14-дэ Москвада турэн юм.
Москвагай Серго Орджоникидзини нэрэмжэтэ авиационно институтидэ 1966 ондо дүүргэлэнгээ хүлээр тэрэ констру-торскэ бюородо худалнэ. Валентин Витальевич замбуулингай аппаратуудай шэнэ тү-хээрэлгүүндэ зохиолдог, туршалтанууд-та эдэбхитэйгээр хабаадахада, эхэ юумэ мэдэхэ, үүсхэл эдэбхитэй мэргэжэлтэ бай-ханаа харуула.
1974 ондо тэрэ техничэскэ эрдэмэй кан-дидатай нэрэ зэргэ олохо диссертаци хам-гаалаа хэн.
В. В. Лебедев — 1971 онгоо Советскэ Союзай Коммунис партиин гэгшүүн.
Валентин Витальевич 1972 ондо космо-навтуудай отрядта оруулгадана байгаа.
В. В. Лебедев 1973 оной декабрь һарада «Союз-13» гэжэ онгосын бортникенер бо-ложо, замбуулингай дайда соогуур турүү-шингээгч ниидхүүлгээ хээ хэн.

КПСС-эй обкомдо, Бурядай АССР-эй Министрнуудэй Советдэ

МАЛАА ЗУНАЙ БЭЛШЭЭРИДЭ ЭМХИТЭЙГЭЭР ГАРГАЖА, 1982 ОНОЙ НАЖАРАЙ САГТА МАЛ АЖАЛАЙ ПРОДУКТНУУДЫГ ҮЙЛДЭБЭРИЛГЭГЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ ХЭМЖЭЭНҮҮД ТУХАЙ

КПСС-эй обкомой бюро, Бу-рയാдай АССР-эй Министрнуу-дай Совет 1981—1982 онуудай малай үбэлжлэгтэ эмхитэйгээр үнгэрэхэ талаар партиина ор-ганизацинууд, советскэ болон худоо ажакын оргонууд, рес-публикин олоон колхоз, совхо-зууд, горнотой худалманууд ир-ябуула гэжэ эмхитэйгээр байна. Энэхэй ашаар майн 1-но байдалар ишондоной энэ үешиндэ орходоо 9,4 мянган тугал, 1 мянган унган олоор абтажа, 1,7 мянган тонно хүн эхээр хаадаа, 0,6 миллион үндэгэн олоор суглуулагдаа юм. Мххэ, үндэгэ тушаала 1 квартали гүрэнэй түсбэ сүм дүүргэлдэгэ, малай, шубуунай тоо толгой нилээд олооруу-лдаа.

Гэхэтэй хамта зарим райо-нуудта үбэлжлэгын үедэ малай гаралжа, эхэ хоролтодо орохоноо гадна, адууна малай ашаг шэмэ илдээ доо-гуур байн хэндэ. Илганга Баунтын, Хэжэнгын, Баргажа-най, Хурамаханай, Сэлэнгын, Хорин, Яруунын, Захамингай районүүдэй ажакнуудта мал олоор гаралжа, эхээн пр-одукци хоролтодо ороо. Энэ мүн бусадые шалтагаанаа олон район кварталганга түс-бэ баялуулгагүй, Ингээгч бус-адые республика дотор мал ажалай продукцидэ үбэлжлэгч хээжэ малай түсбээй бэлдэ-гшүүдэ байдалда ороод бай-хэй.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнуудэй Советэй «1982 оной бэлшээрин үедэ мал ажалай продукцидэ үйлдэ-барилгыг дэсхүүлгэх, мун 1982—1983 онуудай үбэлж-лэгын үедэ хүсэд хүрэхөөр түсбэ нөөсөлгэ эмхитэйгээр тух хэй» тогтоолойг бэл-дүүлгэхэ зорилготойгоор КПСС-эй обкомой бюро, республи-кин Министрнуудэй Совет тог-тоол абта.
Малаа зунай бэлшээрэдэ эм-хитэйгээр гаргалжа, нажарай үедэ мал ажалай продукцидэ үйлдэбэрилгэ дэсхүүлгэх, мун 1982—1983 онуудай үбэлж-лэгын үедэ хүсэд хүрэхөөр түсбэ нөөсөлгэ эмхитэйгээр тух хэй» тогтоолойг бэл-дүүлгэхэ зорилготойгоор КПСС-эй обкомой бюро, республи-кин Министрнуудэй Совет тог-тоол абта.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнуудэй Советэй «1982 оной бэлшээрин үедэ мал ажалай продукцидэ үйлдэ-барилгыг дэсхүүлгэх, мун 1982—1983 онуудай үбэлж-лэгын үедэ хүсэд хүрэхөөр түсбэ нөөсөлгэ эмхитэйгээр тух хэй» тогтоолойг бэл-дүүлгэхэ зорилготойгоор КПСС-эй обкомой бюро, республи-кин Министрнуудэй Совет тог-тоол абта.

АРМИИН КОММУНИСТНУУДАЙ ЗУБЛӨӨН

Эхин партиина организа-цинуудай секретаринар бүхэ-армин зублөөн майн 13-да Кремлинг үгээ ордон соо хү-дэлмэрэ үгээлүүлгэ.
Нүхэд Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, И. В. Капитонов, М. В. Зинянин, КПСС-эй ЦК-гай табууудыг даашнаар, СССР-эй оборон министрэй орлошор, бусад сэргээгч на-чальнигууд, политичэскэ хү-дэлмэрэгчэд зублөөнэй пре-зидиумда хууга.
Зублөөндэ хабаадагшэд элдэ-хэнүүдэ зүбшэн хэлсэлгээ үргэлжүүлгэбэ. Партиина ор-ганизацинуудай ажал абуулга по-литичэскэ хэрмжэлтэй хэрхэ, саг үргэлжэ дайшалхы бэлд-хэлтэй байха тухай Коммуни-с партиин эрилтэнүүдэ бүрин хүсэдөөр бөлүүлгэ талаар шгэ-лүүлэгдэнхэй. Тэднэй ажал абуулга сэргээгч болон Фло-дой урда табигдана тодо-рой зорилгонуудыг бөлүүлгэ-гэй таһаршугуй холбоотой юм гээд тэмдэглэгдэнэ.

Зублөөндэ хабаадагшэд КПСС-эй Центральна Комите-дэй элгээнэн амаршала до-тор найруулагдана заабри зүбшэлнүүдэ, СССР-эй обо-рон министрэй, Совет Арми-ба Далайн-Сэргээгч Флодой Глеина Политичэскэ управле-нин начальнигы элдхэлнүүдэ бо-лоторхи тобишолонүүдэ до-лоо дээрэн бөлүүлгэ та-лархой эмхитэйгээр абахы-ын, Зэбсэгтэ Хүсүнүүдэй урда партиин табигдан ха-рюусалгагай зорилгонуудыг дүүргэхэ хүдэлмэрийд парти-на организацинуудай үүсхэл эдэбхиче, залан сэхэ байлге үеэ дээшнэй үргэлжин тула шухала хэрэгтэй бүхы юумэ хэзынхэ үгэ хэлсэлгэ арми ба флодой бүхы партиина органи-зацинуудыг урталба.
Сугларгадта хани халу-наар угтагдажа, КПСС-эй ЦК-гай Политбюорогой гэгшүүн, СССР-эй оборон министр, Советскэ Союзай Маршал Д. Ф. Устинов сугларгадтай урда тугсэхэлэй үгэ хэлсэлгэ, КПСС-эй Центральна Комитедэй, хүхэр Леонид Ильич Брежнев-эй амаршала зублөөндэ ха-баадагшад анхарал эхээр та-тана байгаа гэжэ тэрэ хэлсэл. Энэ шухала партиина докумен-тын захяа заабаринүүдэ Зэб-сэгтэ Хүсүнүүдэй дайшалхы бэлэн байлгыг савадана дээ-шүүлгэ талаар партиина ор-ганизацинуудай, бүхы комму-нистуудай ажал абуулгын гол шгэлүүлгэ зорилготойгоор КПСС-эй Оборон Министрэй Совет Түрүүлгэсн хүхэр Л. И. Бре-жневэй найдуула.

КПСС-эй Центральна Коми-тетэ, хүхэр Л. И. Брежневтэ элгээгчдэ бэлгэ хээ дэбжэлтэ-тэйгээр баталгадан абта.
Эхин партиина организа-цинуудай секретаринар бүхэ-армин зублөөн элгээгч хү-дэлмэрэ дүүргэлэн байна. (ТАСС).

БАГАШУУЛДА АНХАРАЛАА ХАНДУУЛХА
1982 июнин 20
«Юногай Советүүдэй хунгалта»
«Пограничный» конвойо-й 3-дахи стелениин конвойо соо элдэн хүдэлмэришэдэй ламтын суглаан боложо, но-гатай Советүүдэ болохоно байгаа хунгалтада бэлдэхэ хүдэлмэриин хэр зэргэ абуу-лагдана байн тухай совхо-рой парткомой секретарэ В. Д. Цыремпилов мэдээсэ.
Улаань Хяагтын-Адагай селынэ Советэй арадай депу-тата наидадыг дэбжүүлгэ.

Удэр хонгой үнгэрхэ ту-ма ногагай Советүүдэй, мун арадай сүүдүүдэй судьяна-рыг хунгалта хунгалтада бэлдэхэ үргэдэг байна. Мүнөө үедэ хунгалтын ламта-ин шынэ шагадаа оробо. Уша-нын, эдэ үдэрүүдэ арадай депу-татаудта кандидатуд хунгалтадаа уулзажа эхил-сэн. Энэ шухала удаа ша-ртарай хэрэгэй политичэскэ б-лодон ажалай удаа сэхэ дэ-бжүүлгэ байналдан ичарне-чээр турэнгүй Юмб гэжэ-дэ арад зомнай өөбдүнэн дундаа ажал дээрэ онсо нагтаран эрхүн түрүү олоно түмэнэй этгэлдэ байдабарине үшэн сэхээр харуулана ша-лаха хүбүүд, басагадаа дэбжүүл-лэхэ хэмэ.
Тимээд эийнхэй урда тэд-хэй хунгалтаа хойшо үнгэр-хөн үедэ гайтамшиг сэхэ, зур-хэ сэхэлхэ баясуула, олоно-хой омогорхол түрүүдэй хунгалтанууд болонон бай-на. Тобишолон хээхэдэ энэ үедэ арад лонийнай ала-байдал удаа байжариха, бү-рин бали дэлгэр болоо. Эдэ бүхы ажалта, илалтанууд тухайгаа аяншалдай дунда ойлгууламжын, нийт-политичэ-скэ хүдэлмэри абуулах-а, манай соёл сурталгай хү-дэлмэришэд хунгалтада т-айлбарлила.
Энэ ажалладаг тракторист М. И. Калюров, тракторна бригадын бригадир В. В. Ни-колаев гэгшэд залуу механи-катор А. П. Овсинкин тухай суглаан дээр хэлсэл, В. В. Батуевай дуралдыг дэмжээ.
Эндэ байнхэ бүхы хүнүүд механикатор А. П. Овсинки-нын селыскэ Советэй депу-тата кандидатдаар нэгэн ду-гаар дэбжүүлгэн байна.
Е. АЛЕКСАНДРОВ.
Хяагтын район.

Удэр хонгой үнгэрхэ ту-ма ногагай Советүүдэй, мун арадай сүүдүүдэй судьяна-рыг хунгалта хунгалтада бэлдэхэ үргэдэг байна. Мүнөө үедэ хунгалтын ламта-ин шынэ шагадаа оробо. Уша-нын, эдэ үдэрүүдэ арадай депу-татаудта кандидатуд хунгалтадаа уулзажа эхил-сэн. Энэ шухала удаа ша-ртарай хэрэгэй политичэскэ б-лодон ажалай удаа сэхэ дэ-бжүүлгэ байналдан ичарне-чээр турэнгүй Юмб гэжэ-дэ арад зомнай өөбдүнэн дундаа ажал дээрэ онсо нагтаран эрхүн түрүү олоно түмэнэй этгэлдэ байдабарине үшэн сэхээр харуулана ша-лаха хүбүүд, басагадаа дэбжүүл-лэхэ хэмэ.
Тимээд эийнхэй урда тэд-хэй хунгалтаа хойшо үнгэр-хөн үедэ гайтамшиг сэхэ, зур-хэ сэхэлхэ баясуула, олоно-хой омогорхол түрүүдэй хунгалтанууд болонон бай-на. Тобишолон хээхэдэ энэ үедэ арад лонийнай ала-байдал удаа байжариха, бү-рин бали дэлгэр болоо. Эдэ бүхы ажалта, илалтанууд тухайгаа аяншалдай дунда ойлгууламжын, нийт-политичэ-скэ хүдэлмэри абуулах-а, манай соёл сурталгай хү-дэлмэришэд хунгалтада т-айлбарлила.
Энэ ажалладаг тракторист М. И. Калюров, тракторна бригадын бригадир В. В. Ни-колаев гэгшэд залуу механи-катор А. П. Овсинкин тухай суглаан дээр хэлсэл, В. В. Батуевай дуралдыг дэмжээ.
Эндэ байнхэ бүхы хүнүүд механикатор А. П. Овсинки-нын селыскэ Советэй депу-тата кандидатдаар нэгэн ду-гаар дэбжүүлгэн байна.
Е. АЛЕКСАНДРОВ.
Хяагтын район.

ЭНЭ ХУУДААНАМНАЙ. ЭВТЭЙ ЭЭТЭЙ БҮЛЭ СОО. О УЯНГАТА ШҮЛЭГҮҮДХЭЭ. УРАН ЗОХЁЛОЙ БАЙН ЭР. О "ЧКАЛОВЕЦ" КОМАНДА ЕРЭЭ

Шэвэ нэрэ: ДОРЖО ТАРБАЕВ

1973 ондо Завсгайн районий Асагадай дунда хургуулийн хуралдаатай үүсгэгч боловч хэм. хуралдаатай дунда шүлэг бичээдэ хүбүүнд бии ха гү сэжэ ноцрохдохомнай, багийн нэгэ хүбүүгэ заагаад.

БҮНЭЙ ҮРМЭНДЭЛ АМТАТАЙХАНААР

Бүнэй үрмэндэл, амтаттайханаар, Бүрэй нараанда, голонгын үнгэдэл, гобхоноор банаандам хадхуудангоо шиний дурап.

НАРИН-АСАГАДАА МАРТАХАГУЙБ

Нарин сагаан Асагада, Намжаа найхан нотагаа, Незданан удон нүхэдэ Найхан соогоо найхахалби.

АШЫЕШНИ ЯАГААД ХАРЮУЛХАБИ?

Эмгэн буурал эжымни, шинингэ Энэ болгонон ашыеш яагаад харюулхаби?

ГУЛАМТЫМНИ ГАЛЫЕ БУ УНТАРААГААРАЙ!

Гуламтымни галые бүүхэн унтарараагарай, Намжаа наингара, Тоонтым хооноор бүүхэн орхборой, Тоонтым тахин хуугаарай.

ПРАВДА БҮРЯТНИ

Нэгдэхки хуудалдан КИСС-эй обкомо, Бурядай АССР-эй Министруудай Советэ—тоголол, «Союз Т5» нийдхүүлдэгдэбэ— ТАСС-эй мэдээлэл, космополиту А. Н. Березовойн, В. В. Бедовэй намтар тухай материалууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГДЭХКИ ПРОГРАММА. Орбита. 8.55 — Дамжуган тугуйн програмда, 9.00 — «Сэнхир экран».

БҮЛҮН НЭРЭ ХҮНДЭ—САДАНАРАЙНЫ ОМОГОРХОЛ гэхэн бэшэг тушаа

СОВЕТ АРАДАЙ ҮРИНЭРЪДИ!

АГУУЕХЭ Октябрьн революцион иланай ашаар манай орон ойлон үндэс аятад зол жаргалаа олжо, соёл болбосоо хүргэжэ эмилээр 65 жэлэ ажаа байна. Эхэ байхан СССР орониснай зохион байгуулсан манай вождь, сэсэи мэргэн Ленин багшын хургаалаар, Советскэ Союзай Коммунист партини хүтэлээр дорно коммунизм байгуулан, Конституци шаар олондоон эрхэ элдэнбди, нанги улангууд да сахинабди.

10—11 наһатайдаа Буриад орондо эрхэн чуваш хүбүүн манай нотагай буриад басаган Дарбаева Цыдыматой хуи заяагаа, нилүүлэн жаргажа, 5—6 үхибүүтэй болоод, тэдэнэйгэ гарыг ганзагада, хулыень дүрдэе хүргэжэ байхай.

мэлээлтэй, нэгэ уг заншалтай болгонон арад амарышэ юузмэндэ илагдахатай! «Буриад үнэндэ» толлогдонон багша Д. Гаднаговой ялалт соо бүлэи ёшо заншалынь сахин лоха тухай хэлэглэнэ. Тэрэ зүгөөр бүлэиго ёшо заншалынь нэрэ хүнды сахин, дээрэ үргэн айна яхаа гэшымнай арадайнаа ёшо гуримы сахилгатай нята холбоотой бшуу.

ПОЭДЭЙ ДУРАСХААЛДА

ХЭЖЭНГЭ (телефоноор абтаба). Хуушанай коммунист, буриад совет поэзин үндэсн хуури табисагшадан нэгэн Бато Базарович Базароной дурасхаалда зориулагдана уран зохиолой эхэ найндэр Эдэрмэг хуурида майн 12-то болобо. Б. Базароной намган—Балжима Хошаевна, Сол-бон, Улытэ, Долорес болон бусад үхибүүдын, түрэлхидын, үсгэн нүхэдын, эрдэмтэд, уран зохиолшод, совхозой хүтэлбэрлэгшад энэ найндэртэ хабаалда.

«МОСКВАГАН ОДОД» ЯЛАРБА

Фестивальда хабсадагшадан дунда ССР Союзай Етэ гсарай, Москвагай филармонийн коллективууд, П. Моисеевийн хүтэлбэрилдэг СССР-эй арадай хатарай ансамбль оролоно. Нийслэлэй циркнүүд шэвэ программа бэлдэхий.

Хани халуун хөөрөлдөн.

В. МУЛЛЕРАП фото.

ФУТБОЛ ТЭНСЭЛГЭЭР ДҮҮРЭБЭ

СССР-эй «А» классай хоёрдон бүлэгтэ наадаг команднуудай дунда түрүүшын уулзалганууд үнгэргэгдэбэ. Манай республикийн нэрэ солые хамгаалаг «Локомотивай» футболистууд ээлжээтэ — гурбадаман наадаана Улаан-Үдэ хотодо уржадэр үнгэргэбэ.

дэнбди. Жэшэеи, 1968 ондо эдэнэр соот соогоо түрүү буури ээлжэ гараа хэн. Бусад зонин футболистуудтай түрүү буури ээлжэ түрээ наадахада, бронза медальда хүртэлэ, командын 14 футболистууд «СССР-эй спортын мастер» гэхэн нэрэ зэргэ олгогдонон байгаа. Эдэнэр соот соогоо урзанда, ндэдоно жэлэй наадануудта табдан, гурбадаман буури ээлжэни юм.

С ААРЬАН дээрэ бэлшэдэг мал гансал «Узэгэлдэ» зураатай байдаг нааб да. Харин тоо бүридхэдэ абтаһан аад, үзэн дээрээ үгы үнедмэ һү, мяханаа байтагай, янгааһа нооноон үзлшжэ гарахагүй гээд модээжэ юм гэбэ.

СААРЬАН ДЭЭРЭ БЭЛШЭЭН ҮХЭРНҮҮД

гэлсэдэг нимэ тоололгоно тархи толгойгоо эрхэлэн үнедэийн гомдолтой мөөрөөн хүршэ Мөөрөөний совхоз хүрэтэр дуулада гэлсэхэ.

дангүй, даалгадгүйгээр тэрэ нүртыг Сагаан-Аралда орнорхо. Хоёр долоон долоон хугасаада адуулагшай гошһошын мал зоригооро ошонгүй яаха? Ариун тунгалаг агаарта, цулын тунга ноогонод ноотон үүн зарим үхэрнүүд нигээж мөөрөөлдэбэ.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000. г. УДАН-ҮДЭ, вл. ЛЕНИНА, 35, редактор—2-54-54, приемная —2-54-93, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора—2-62-82, отв. секретарь —2-50-52, секретарь—2-66-76, отделе: партийной жизни—2-60-91, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства —2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта —2-69-58, культуры и школ —2-60-21, информации—2-34-03, перевод —2-54-93, писем в сельскую —2-67-81, корректорская —2-55-95, машинное бюро —2-57-63, фотолаборатория—2-33-61, отдел объявлений—2-65-54.

Редакторай орлогш И. Р.-Д. ОЧИРОВ. Республиканская типография Гостипо-ственного комитета Бурятской АССР в Делам издательстве полиграфии в календарный торговля. H-04422. Заказ № 112. Индекс 5901